

نظریه انحطاط و تکامل انسانی از نظر سیدجمال‌الدین

مقاله «نظریه انحطاط و تکامل انسانی از نظر سیدجمال‌الدین» منتشر شد ...

مقاله «نظریه انحطاط و تکامل انسانی از نظر سیدجمال‌الدین« منتشر شد گروه اندیشه: مقاله «نظریه انحطاط و اصول شش‌گانه تکامل انسانی از نظر سید جمال‌الدین« تألیف مجید کافی در فصل‌نامه «اسلام و علوم اجتماعی« منتشر شد.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، درباره تکامل و انحطاط جوامع نظریه‌های متعددی ارائه شده است. جامعه اسلامی معاصر به جهت غلبه بر ضعف‌ها و کاستی‌ها اجتماعی و کنترل علوم انحطاط آن به تئوری انحطاط نیاز دارد، نظریه‌ای که در آن چگونگی انحطاط جوامع تبیین شود و سازوکار و عوامل انحطاط جامعه را تحلیل و بررسی کند.

نویسنده در این مقاله در صدد است، از میان نظریه‌های مختلف تکامل و انحطاط جوامع اسلامی، بر نظریه فرهنگی تأکید کند. از این رو، از بین متفکرین مسلمان، تنها کسی که تصور نمی‌رود نظریه انحطاطش در یک چارچوب فرهنگی قرار دارد، سیدجمال‌الدین اسدآبادی است.

در این مقاله تلاش شده است که نشان داده شود که سیدجمال‌الدین اسدآبادی نیز به عوامل فرهنگی در انحطاط جوامع اسلامی توجه داشته است. نظریه قصر مسدس‌الشکل سعادت انسانی سیدجمال بیان‌گر دو نکته اساسی است که برای اثبات فرضیه این مقاله از آن‌ها بهره گرفته شده است.

این محقق بر این باور است که خط فکری سیدجمال‌الدین در مورد انحطاط دقیقاً در آثار اندیشمندان بعدی دنبال شده است و اگر کسی از اندیشه سیدجمال‌الدین در باب انحطاط آگاه شود تا حد زیادی از اندیشه متفکران بعد از او نیز آگاه خواهد شد.

نویسنده این مقاله در بیان نکته دوم آورده است: بحث انحطاط و راه‌های برون‌رفت از آن برای سیدجمال‌الدین یک دغدغه اساسی بوده است. از این‌رو این جستار به دنبال آن است که با رجوع به آثار سیدجمال‌الدین نظریه وی را در باب علل انحطاط جوامع اسلامی بازسازی و ارائه کند.

این محقق معتقد است، سیدجمال‌الدین از آنچه تصور می‌شود، بر عوامل دینی، فکری و فرهنگی تأکید داشته است. بر همین اساس، وی در کتاب «الرد علی‌الدهرین« بر خلاف نظریه رایج «استبداد عامل عقب‌ماندگی و انحطاط« که خمود نیز در برخی از آثارش آن‌را بیان می‌کند، نقشی فرعی برای استبداد و به طور کلی حکومت در انحطاط و تکامل قائل است و نقش اصلی و زیربنایی را از آن مردم، افکار و خلق و خوی می‌داند.

یادآور می‌شود، مقاله «نظریه انحطاط و اصول شش‌گانه تکامل انسانی از نظر سید جمال‌الدین« در اولین شماره فصل‌نامه «اسلام و علوم اجتماعی« به صاحب امتیازی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه به مدیریت‌مسئولی محمود رجبی منتشر شده است.